

B.H. van Leeuwen

PGO staat voor

PGO's: vrijwilligersorganisaties

In dit nummer van De Levende Natuur treden de PGO's gezamenlijk naar buiten. De afkorting PGO staat voor Particuliere Gegevensbeherende Organisatie. PGO's coördineren op landelijke schaal vrijwilligers die gegevens over flora en fauna verzamelen, PGO's beheren en interpreteren deze gegevens en stellen deze gegevens op enigerlei wijze beschikbaar voor natuurbescherming en wetenschappelijk onderzoek. Er zijn grote en kleine PGO's, bekende en onbekende. Tezamen coördineren zij naar schatting 6000 tot 7000 vrijwilligers die met elkaar een gegevensstroom van vele duizenden waarnemingen per dag in stand houden. Het werk van de vrijwilligers is gestructureerd in projecten waarin 'voor elk wat wils' geboden wordt. Je kunt kiezen uit vele soortgroepen en je kunt ook de intensiteit van deelname (veel of weinig uren in het veld, op eigen houtje of met strikte richtlijnen waarnemen) bepalen. In die projecten zijn mensen actief met de natuur bezig en stralen dat ook uit naar hun omgeving. In sommige projecten worden zeer gedetailleerde afspraken gemaakt tussen de deelnemers over methode en frequentie van waarneming. De grote veldbiologische deskundigheid van vele vrijwilligers maakt toepassing van wetenschappelijke methoden mogelijk en leidt tot wetenschappelijk verantwoorde kennis over verspreiding en ontwikkeling van flora en fauna in Nederland.

PGO's: gegevensbronnen

De waarnemingen van de vrijwilligers leiden tot honderden publicaties per jaar. Publicaties in tijdschriften van de PGO's zelf, in vakbladen, in populaire tijdschriften, in boekwerken zoals Atlassen. Die publicaties zijn veelal gericht op soortgroepen. In 1994 is het Jaarboek PGO's uitgebracht. Daarin publiceerden de PGO's in onderlinge samenwerking gegevens over 'hun' soortgroepen. De PGO's

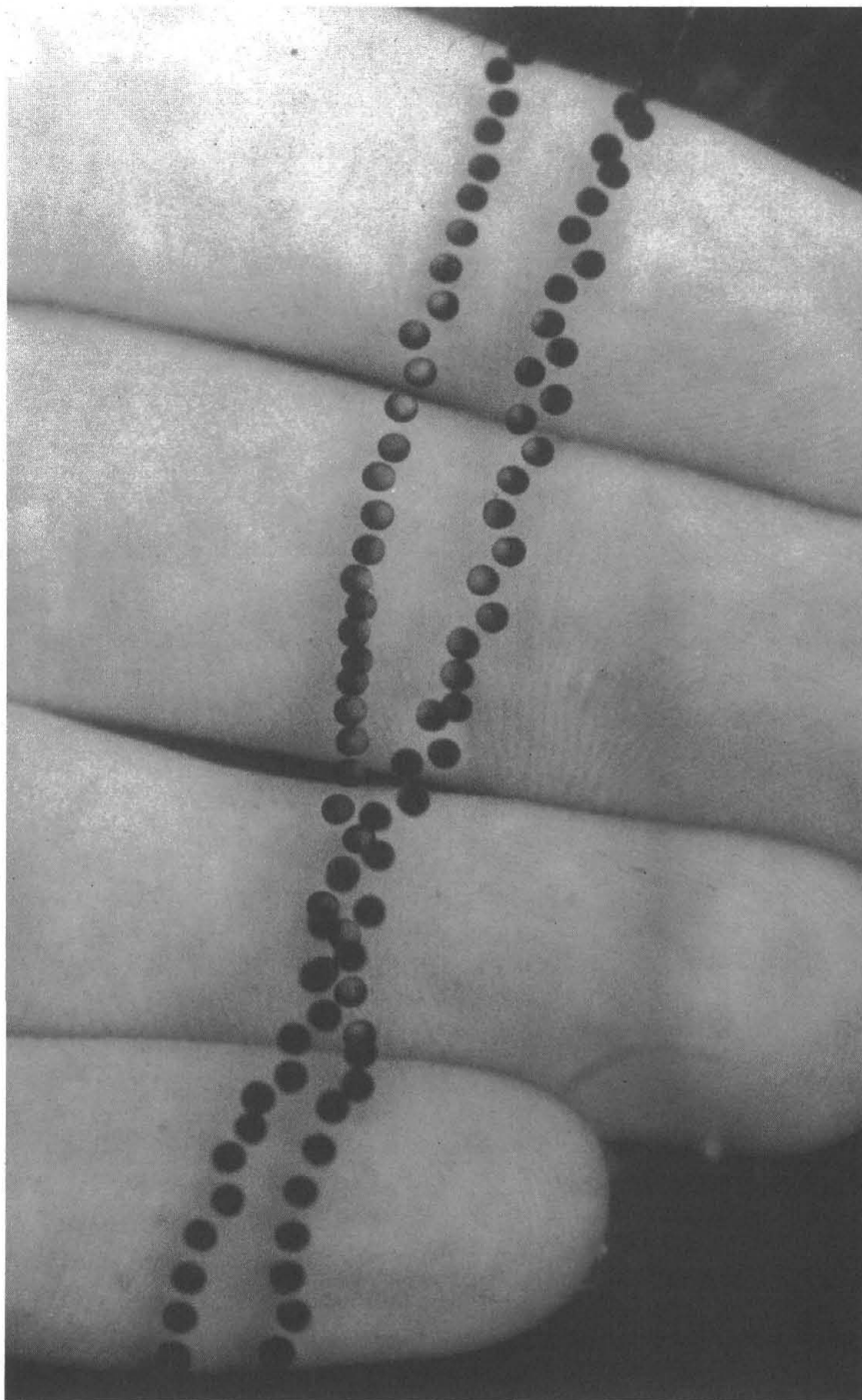
bundelen (veld)biologische deskundigheid waarop honderden keren per jaar vanuit vele hoeken ad hoc een beroep gedaan wordt. De waarnemingen zijn opgeslagen in databanken. Dankzij die databanken zijn allerlei vragen (snel) te beantwoorden.

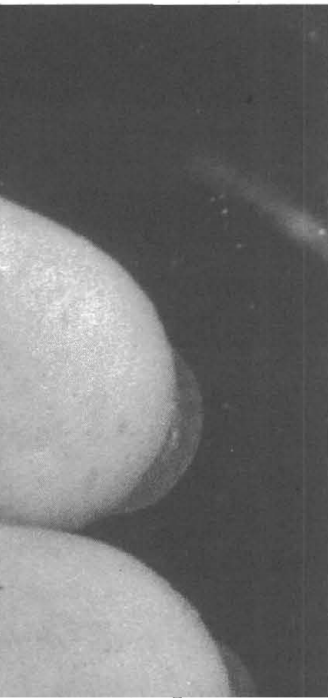
De verzamelde gegevens worden gebruikt om de maatschappelijke belangstelling voor natuur te vergroten, natuur een sterkere positie te geven bij allerlei beleidsbeslissingen en om het terreinbeheer te ondersteunen. Bij de voorbereiding, uitvoering én evaluatie van natuurbeleid

en natuurbeheer is PGO-kennis over de flora en fauna van cruciaal belang. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het gebruik van PGO-gegevens in de (overheids)publicatie 'Toestand van de Natuur'.

PGO's: bundeling van krachten

Het gebruik van de afkorting PGO, in de afgelopen jaren ingeburgerd bij vrijwilligers, beheer en beleid, geeft aan dat deze organisaties de onderlinge overeenkomsten willen benadrukken. Zij zien daarin een basis voor samenwerking. Die samenwerking krijgt gestalte in de Vereniging

Voor een goed overzicht van de flora en fauna zijn de inventarisaties van duizenden vrijwilligers onmisbaar; hier het aantreffen van eisnoeren van de Rugstreeppad (foto: H. Strijbosch).

schreven worden, de coördinatie van de PGO-standpunten over het Netwerk Ecologische Monitoring dat door de rijksoverheid wordt ontwikkeld en waarbij de PGO's een onmisbare rol gaan spelen, stimulering van onderzoek naar het gebruik van flora en fauna-gegevens in de milieueffect-rapportage, het verspreiden van

Overzicht Rode Lijsten in Nederland:

Tot nu toe verschenen:

Dagvlinders
Zoogdieren
Broedvogels

In voorbereiding resp. dit jaar te verschijnen:

Amfibieën en Reptielen
Sprinkhanen en Krekels
Paddestoelen

Dit jaar gestart resp. volgend jaar te verschijnen:

Mossen en Korstmossen

overheid wordt ontwikkeld en waarbij de PGO's een onmisbare rol gaan spelen, stimulering van onderzoek naar het gebruik van flora en fauna-gegevens in de milieueffect-rapportage, het verspreiden van

Sprinkhanen en Krekels
Paddestoelen

Dit jaar gestart resp. volgend jaar te verschijnen:
Mossen en Korstmossen

gebundeld: gegevens en trends van flora en fauna in Nederland om natuur te versterken. Van betrouwbare gegevens. We hoeven van alle Nederland weliswaar naar de behoefte aan beschikbaar blijven toekenning van de PGO's is de toekomst amateurliefhebbers hun activiteiten te ondersteunen en de gedane dienst te stellen van natuurbeleid, van zowel activiteiten als de verschillen-

vanuit dat De Levende Natuur toekomst zijn bijdrage en natuurbeheer dat in de afgelopen jaren is gerealiseerd. Met dit jubileum van De Levende Natuur

lezier in dit overzicht zoal te bieden hebben.

Onderzoek Flora en Fauna

Rode Lijsten in Vlaanderen:

Tot nu toe verschenen:

Dagvlinders
Zoogdieren
Zandloopkevers en Loopkevers
Amfibieën en Reptielen

Binnenkort te verschijnen:

Libellen

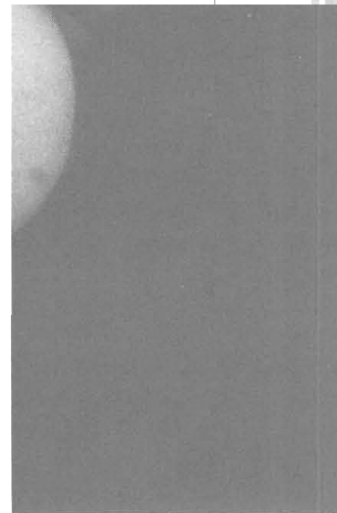
In voorbereiding:

Water- en oppervlaktewantsen en Waterkevers
Sprinkhanen en Krekels
Zweefvliegen
Slakken
Zoetwatervissen
Hogere planten
Broedvogels (nog geen concrete plannen)

Voor meer informatie:

Dhr. S. Provoost, Instituut voor Natuurbehoud, Kliniekstraat 25, B-1070 Brussel, België, tel. 00-32-2-5581811.

Overzichtsartikel in de Wielewaal; Rode lijsten: een onmisbaar instrument in het moderne Vlaamse natuurbehoud. D. Maes, J.-P. Maelfait & E. Kuijken. De Wielewaal sept. '95: 149 - 155.

Onderzoek Flora en Fauna die door de PGO's is opgericht.

Wat wil die Vereniging? De Vereniging ondersteunt de PGO's bij hun werk, formuleert gemeenschappelijke standpunten over onderwerpen die alle PGO's aangaan en neemt activiteiten ter hand die voor meerdere PGO's relevant zijn. De Vereniging neemt geen taken of verantwoordelijkheden van de PGO's over maar vormt een kader voor samenwerking. Concrete voorbeelden: de coördinatie van het Jaarboek 1997 waarin ontwikkelingen in de flora en fauna op nationaal niveau be-

Onbekend maakt over verspreiding van fauna zijn cruciaal voor land te behouden. 2.600 soorten zijn gegevens beschikbaar. 36.000 soorten is niet alles te weten. kennis zal onmisbaar. De samenwerking op gericht onderzoek naar natuurbeheer en particuliere organen de overheden.

De PGO's gaan over Natuur in diezelfde ge aan natuurbeheer blijft leveren zoals honderd jaar is ge feliciteren de PGO van harte!

Ik wens u veel succes van wat de PGO

Dr. B.H. van Leeuwen voorzitter Vereniging O